

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Latinovits Pál főispán lemondása.

Lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy Latinovits Pál főispán állásáról lemondott.

A főispán a kérvényében, melyet felmentése iránt a belügyminiszterhez intézett, értesülésünk szerint röviden csak annyit mond:

„Miután a kormány intencióinak megvalósítására nem vállalkozhatom, állásomról ezennel lemondok.“

A főispán a felmentéséig, illetve a belügyminiszter megfelelő intézkedéséig az ügyeket tovább vezeti; működése természetesen ez idő alatt tisztán adminisztratív jellegű.

A főispán folyó hó 8-án volt Budapesten s e napon adta át kérvényét Kristóffy belügyminiszternek s utána tisztelgett báró Fejérváry miniszterelnöknél is.

E hír az egész vármegyében osztatlan, őszinte sajnálkozást kelt, mert Latinovits főispán négy évi működésével a megye közönségének teljes bizalmát, igaz szeretetét, tiszteletét és becsülését vivta ki.

Jövő számunkban visszatérünk a lemondásra, a közvélemény hű tolmácsolójaként.

A színházról.

Zombor, 1905. november 9.

Ismét megnyiták színházunk kapui s Polgár Károly igazgató három hónapra terjedő előadásainak sorozatát a társulatával megkezdte.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ebből az alkalomból a mi színházügyünkkel ne foglalkozzunk, annál is inkább, mivel ez az ügy is, mint Zombor városának sok más ügye, teljesen elhanyagolt és a város által kellőleg nem méltányolt ügy.

Előre bocsjuk azt, hogy a színházat magyar nemzeti és társadalmi szempontból igen fontos tényezőnek tartjuk, természetesen az esetben, ha a színház nem szolgálja a modern léhaságokat, amikor is erkölcsi szempontból lehet igen káros hatású. Ha a színház bizonyos erkölcsi nívón marad, szerte az országban a magyar nyelv terjedésének tesz jó szolgálatot; hazafias irányu működésével a magyar érzést erő-

síti és megeremti azok lelkében, akiknek ez irányban még lelkesítésre van szükségük. E mellett az intelligens közönségnek nemes és szép szórakozást nyújt és még ezen intelligens közönség művelődésének is egyik erős eszköze és a nemes, jó és szép érzés állandó edzője. A kevésbé intelligens közönségnek pedig határozott oktatója és nevelője. A színház tehát nagyon fontos tényező: szórakoztatva oktat, tanít és nemesebb érzést finomít, miközben a magyarságot is terjeszti és erősíti.

A modern Magyarország felismerte a színházak ezen fontosságát. Ezért a kormány és városok immár igen szép támogatásban részesítik a színházat. A közönség pedig már megszokta annyira a színházat, hogy ez ma már elmaradhatlan szellemi tápláléka.

Örömmel konstatáljuk, hogy a mi közönségünk átérti és átérzi a színház fontosságát és jelentőségét. A közönség lelkesedik a színházért és áldozatra kész. Az idén is annyi a bérlet, hogy alig maradt nem bérelt hely. Páholy pedig egyáltalán nem kapható, úgy hogy sokan kiszorultak a színházból.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Szerelem a falun.

Írta: **Boross L.**

(Folytatás).

Leszállott az esteli harmat, elhangzott az esti harangszó. Az egyik felüditette a tikkadt növényeket, virágokat, a másik a fáradt lelkeket. Pihenőre készült a falu, itt-ott egy éber kutya vakkantása, elkésett, hazasiető munkás lépteinek kopogása.

Maris kikönyökölt az ablakba, kisírt szemekkel, sápadt arccal. Az ablak alatt levő kis kert virágai némán bólogattak feléje, mikor a nyugodni térő szellő közöttük elsuhan; mintha kérdezték volna:

— Miért busulsz kedves gazdánk? Miért nem beszélgetsz velünk, mint máskor? . . .

Az ablak fölé boruló nagy eperfa megmozduló ágának lombjai simogatta fejét, legyezte forró homlokát.

— Hol van Gyurka? Elfogták? Tömlöcbe ül, vagy elmenekült?

Kavargott a leány fejében a sok kinzó

gondolat. Könyeit már elszirta, de szívében tombolt az észvesztő fájdalom.

— Feküdj le lányom, tudom fáradt vagy — szolt be édes anyja a másik szobából. Biró uram is dörmögött:

— Összetöröm a csontodat, ha arra a gézenguzra mersz gondolni . . .

A leány nem felelt . . .

Tegnap, tegnapelőtt, meg azelőtt ilyenkor mindig itt állott Gyurka az ablak alatt. Beszélgettek, suttoztak sok haszontalan és mégis édes dologról. A vén eperfa szerelmesen borult föléjük, hogy még a csillagok se leshessék meg édes titkukat, ártatlan szerelmüket.

A leány hirtelen rémülettel lépett hátra. A fáról egy férfialak csuszott le az ablak elé. Gyurka volt.

— Én vagyok lelkem Mariskám, ne ijedj meg.

Mariska szive lázasan vert az ijedtséggel vegyes örömtől. Halkan becsukta a másik szoba ajtaját.

— Kend az Gyurka bácsi, hát hogy kerül kend ide az Istenért?

— Én vagyok lelkem — suttozta a

legény, miközben sikerült neki orvul elkapni a leány kezét. — Én vagyok, itt vagyok. Azt hitted már ugy-e, hogy a tömlöcbe sóhajtozom? Nem megy az olyan könnyen. Mikor reggel megneszeltem a dolgot, ide huzódtam a ti eperfátokra ni. Áldja meg az Isten ezt a vén jószágot, háromszor mentek el mellette a pandurok, de ez eldugott előlük . . .

A leány remegve, aggódva hallgatta, végre kitört belőle a kinos kérdés:

— Hát ugy-e nem kend volt Gyurka bácsi? . . .

Felegyenesedett a legény, szinte egy fejjel látszott magasabbnak.

— Én-e? Hát csak nem gondolod, csak nem gondoltad egy pillanatig is? . . .

— Isten látja a lelkemet, hogy nem.

— Hanem a vén zsidó azt mondja, hogy kend . . . izé . . . volt . . . hogy . . . megismerte.

— Hazudik a beste lelke — dörmögte a legény.

— Azt mondja a komiszárius ur, hogy az a baj, hogy nem tudják, hol volt kend hajnali harangszó után, mikor az eset történt?

Gyurka vállai közé kapta a fejét, ami-

A közönség ezen áldozatkészségével szemben természetesen minél jobb előadásokat várunk. Teljes elismeréssel a jelenlegi igazgató igyekezete iránt kijelenthetjük, hogy intelligens közönségünk nem kaphat igazán megfelelő előadásokat. Ennek oka az, hogy az igazgató mindenben megfelelő társulatot nem szervezhet, mert a színház kicsisége miatt nem lehet neki soha oly jövedelme, hogy elsőrangú társulatot eltarthasson.

Tehát a színház kicsisége miatt nemcsak a közönség egy jó része kiszorul, hanem a művészi megfelelő nivó is ezért nem érhető el. Azt ugyanis senki sem kívánhatja, hogy az igazgató Zombor kedvéért tönkre menjen, pedig ha elsőrangú társulatot szervezne, bizony ráfizetne arra a szíveségére, hogy Zomborba jött játszani.

Ha nagyobb lenne a színházunk, nem volna formális versengés a páholyokért, a közönség elférne, az igazgató elsőrangú társulatot szervezhetne.

A város polgármestere vegye végre komolyan kezébe ezt az ügyet s gondoskodjék a közönség ebbeli fontos érdekéről. A színházat könnyen ki lehetne bővíteni. Ha új színházra nem telik, hát legalább bővítsük ki a régit. Ne járjunk a színházzal is úgy, mint a világitással. Annak idején a gáz nem kellett; azt mondták, majd a villanyt hozzák. A villanyról pedig mindig várták, hogy tökéletes lesz. Így aztán a világitás kérdése 20 év után szerencsésen meg lett oldva.

Ha nem bővítsük ki a színházat azért, mert ujat fogunk építeni, akkor ennek a kérdésnek megoldása is eltarthat 20, esetleg 30 évig. Azért hát csak bővítsünk inkább, mert 20—30

évig nem lehet a tűzokra várni! Jobb ma egy veréb!

Hatósági mézárszéket!

A hus drágaságáról, a nép nyomoráról, a középosztály tengődéséről bizonyára nem kell beszélnünk. Nem kell arról sem írunk, hogy a mindennapi kenyér megszerzése mily határtalan gondot ad mindannyiunknak s ha fáradságos munkánk után felvettük robottunk bérét, bizony-bizony alig telik a betevő falatra.

Nem telik, mert a közönség tétlenül nézi, hogy mint dolgoznak az ő érdeke ellen, nem telik, mert miattunk akár a házuk ablakát is kivehetnék. Érezni fogjuk, hogy kutyahideg van, de miért? Arra bizony nagynehezen tudunk majd megfelelni.

Épen így vagyunk a hus drágaságával is. Sopánkodunk, sirunk, hogy így meg úgy nem telik már husra való, mert olyan méregdrága, akárcsak az orvosság. De hogy a bajnak a forrását kutatnánk, az bizony eszünkbe se jut.

Végre Budapest megnyitotta az első hatósági mézárszéket s a dicsérendő példát követték Kolozsvár és Arad. Mindhárom helyen kitünően bevált az új intézmény. A ló-hus, melytől érthetetlen okokból annyira idegenkedtünk, igen ízletesnek bizonyult s mind a három helyen a leghamarább fogyott. A marha- és sertéshus és ez igen jellemző — nem örvendett oly nagy kelendőségnek.

Miért? Azért, mert a hatósági mézárszékekben a marha- és sertéshust csak alig egy-két fillérnyivel adták olcsóbban, mint a többi mézárszékekben. A népnek pedig ez drága.

De hát eddig nem volt drága? — kérdezi majd egynemely olvasóm. Eddig még a napszámos családjának a konyháján is főtt hus, ha nem is mindennap, de legalább is minden másnap s ma bizony a középosztály ünnepet ül, ha jólakhatik hussal.

A rövidlátó ember, a hebe-hurgya nem sokat gondolkozik s üti, szidja a mézáróst. Mert ki is volna a hus drágaságának az okozója, ha nem más, mint a mézáros. Összeálltak ketten-hárman, hozzájuk csatlakozott

a város többi mézárósa s megszületett a — kartell.

Nem a kartell, nem a mézárosok érdekszövetsége okozza a hus drágulását, hanem mezőgazdaságunk egyik fontos tényezőjének elhanyagolása.

Nem törődünk a legelőkkel s minden talpalattnyi földet — a németeket utánozva s jegyezzük meg mindjárt, hogy elég helytelenül és rosszul utánozva, mezőgazdasági célokra használunk fel.

A legelők mind összébb és összébb vonulnak, a gulya és csorda a kicsiny területen meg nem élhet, ezt belátja — fájdalom későn! — a rosszul gazdálkodó földműves is s akarva, akaratlan abba hagyja az állattenyésztést, egyik fontos jövedelmi forrását.

Az élelmes idegenek ezt észre is veszik, behajtják ezerszámra a barmot, a sertést és meggazdagodnak a magyar nép, a szegény nép filléréin.

A hus drágaságának egyik legközvetlenebb, de ébenséggel nem a legelső és legfontosabb oka a tavalyi takarmányhiány. A szegény ember, a kisgazda 2—3 barmának nem tudott elegendő takarmányt adni, mert annak ára oly magasra szökött, hogy többbe került volna a takarmány, mint az az ár, melyet magáért a baromért kaptak volna.

Ez az egyik ok, mely mindannyiunknak szemébe ötlött.

A másik okról már fentebb is megemlékeztünk. Ez a fontosabb és ez az igazi oka a hus drágaságának s előidézője a takarmányhiánynak. Ha gondoskodnak legelők-ről, lesz takarmányunk is s barmainkat sem kell időnek előtte eladogatni.

A mézárosokat a jelen viszonyok kényszerhelyzetbe kergették. Ők drágán kapják a húst s ezért adják drágán. Ne nézzük őket rossz szemmel, a mézárosok azt a kevés mennyiségű húst, amit kapnak — s ezt a számok bizonyítják! — vagy nyereség nélkül, vagy épen veszteséggel adják el. Azok pedig, kik nagyobb husszállításra kötelezték magukat, meg ébenséggel tönkremennek.

Fontos kívánni valónk az állattenyésztés föllendítése érdekében is annak a szokásnak a meghonosítása, hogy az egészséges

lyen magas volt az elébb, olyan kicsi lett egyszerre.

— Akkor elvesztem — suttozta maga elé.

— Miért? — kérdezte megdöbbenve a leány.

Hallgatott a legény, csak a ziháló melle mutatta, hogy valami történhetik a lelkében, valami nehéz küzdelem.

— Hol volt kend? — kérdezte riadtan Mariska és kirántotta kezét a legény markából.

Gyurka megcsóválta fejét.

— Akkor elvesztem... Nem tehetem, nem mondhatom...

A leány villogó szemekkel egyenesedett fel.

— Én tudom Gyurka bácsi, most már tudom...

— Mariskám...

— Én tudom... ott... ott... a cédánál... ott...

— Mariskám... hallgass meg — könyörgött a legény.

— Nem, verje meg az Isten azt a eudart, meg a kend hamis lelkét. Menjen, hagyjon el...

A legény egy-két rántással helyreigazította vállán a szűrt.

— Jól van Mariskám, elmegyek, ahogy te mondd. Elmegyek, hogy sohase láss többé. Áldjon meg az Isten.

Ment a kerítés felé. Egyszer vissza is nézett, mintha hívó szót várna, de mikor az nem jött, keresztül vetette magát a palánkon.

Mariska csak nézett utána réveteg tekintettel. Egyszer irtózatot cikázott át agyán.

— Gyurka bácsi, hová megy, jöjjön vissza — rikoltá észvesztetten.

Semmi felelet, csak a kiáltás verte fel az éj esőndjét.

— Gyurka bácsi — sikoltá még egyszer és odarogyott a hideg földre alétlan, élettelenül...

Gál bíró uram keményen, haragosan nézett az előtte álló leányra. Ez pedig nagy eset volt, mert Gál bíró uram még akkor sem tudott haragudni, mikor — voltaképpen haragudott. Most is nagy igyekezet kellett hozzá, hogy vidáman gömbölyödő arca legalább komoly színezetet nyerjen. A nagy —

meggyszínűre kiszivott — tajtpipa bőven ontotta a füstöt, vagy pedig vékony, finom füstszalagokat eresztett, aszerint, amint bíró uram lelkében erősebb, vagy gyengébb hullámot vetett az indulat.

— Hát csak felejtse el lányom azt az... akasztófávirágot, nekem itt ne sápitózz, ápitózz, mert én azt nem tűröm. Punktum.

A leány meredt tekintettel nézett el az apja fölött.

— Gyurka nem bűnös.

— Nem-é? Hát akkor miért fogták el, miért vetették tömlőbe? Hát akkor miért akasztják föl holnap? He?...

Bíró uram nem azért volt bíró, hogy csalhatatlannak ne tartsa az igazságszolgáltatást.

A leányból vadul tört ki az indulat.

— Nem akasztják föl. Azt nem engedi az Isten, nem engedem — én.

Bíró uram úgy álmélkodott ezen a hallatlan kijelentésen, hogy még a pipát is ki kelle venni a szájából.

— Te? Már niint te?

— Ugyan hagyjon már kend békét annak a szegény leánynak. Mit faggatja

marhának nyolc hetes korán alul való levágását egyáltalán tiltsuk el.

A hus drágaságának egyik csökkentő eszköze a községi legelők meghonosítása. Amíg ezt a célunkat el nem érjük, nyissuk meg mi is a hatósági mézszárszékeket, a városi tanács pedig legyen rajta, hogy mindenfajta nehézségtől, akadálytól óvja meg ennek az intézménynek az életbeléptetését. Igyekezzenek azon, hogy ne csak a lóhust, hanem a marha- és sertéshúst is olcsón mérhessék ki a hatósági mézszárszékekben.

Ott végezzük, ahol kezdtük: Hatósági mézszárszéket!

Vértes Lószel dr.

H i r e k.

Te Deum laudamus. Azon alkalmából, hogy néh. Császka György, volt kalocsai érsek elhalálása folytán elárvult egyházmegyénk Városháza Gyula székesfehérvári püspök ur személyében új főpásport nyert: a helybeli róm. kath. plébánia-templomban jövő vasárnap (nov. 12-én) reggeli 10 órakor „Te Deum“-mal egybekötött hálaadó isteni tisztelet fog tartatni, melyre az összes kath. hívek szeretetteljesen meghivatnak. Fejér Gyula, apát-plébános.

Hivatalvizsgálat. Folyó hó 4-én Dunagálos községben és folyó hó 7-én Piros községben Mezey Imre újdéki járási főszolgabíró hivatalvizsgálatot tartott. A tapasztaltak fölött teljes megaláztatást fejezte ki.

Eljegyzés. Schaller Kálmán a Frigyes főherceg apatin-petresi uradalmának erdésze eljegyezte Rausch Adrienne urleányt, Rausch Ede megyei virilista leányát Hódson.

Kegyuri ülés. Zombor szab. kir. város római katolikus kegyuri bizottsága 1905. évi november hó 12-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében rendes őszi közgyűlést tart, a következő tárgyszorozattal: 1. Az egyházmegyei főhatóság leirata a polgári leányiskola beállításával felmerülő épületfenntartási költségek tárgyában. 2. Az egyházmegyei főhatóság leirata az iskolai kvóta összegre nézve a városi tanács részére kiállított pótnyilatkozat tárgyában. 3. Dr. Városháza Gyula kalocsa-bácsi érsek köszönő távirata a hozzáintézett üdvözlő táviratra. 4. Mayer Béla szatmári püspök köszönő távirata a hozzáintézett üdvözlő táviratra. 5. Az egyházmegyei főhatóság előterjesztése a városi tanács által foganatosítandó összeírás

alkalmával az adózók vallásának feltüntetése iránt. 6. Az egyházmegyei főhatóság jelentése a hátralékos vallásadó behajtása iránt. 7. Az egyházmegyei főhatóság betérjeszti néh. Sztolits Mária misealapító levelét. 8. Az egyházmegyei főhatóság betérjeszti özv. Svraka Ferencné szül. Kovács Anna misealapító levelét. 9. Az egyházmegyei főhatóság betérjeszti az 1906. évi költségeloirányzatot. 10. Az egyházmegyei főhatóság jelentése a Pelczér Miklós és Pelczér Antal iskolaalapítói tartozásának kifizetéséről. 11. Az egyházmegyei főhatóság jelentése a „Havi boldogasszony kápolna“-föld nádasterületének mikénti értékesítése iránt. 12. Az egyházmegyei főhatóság jelentése a villamvilágítás berendezésére felvett 1000 korona mikénti kezelése iránt. 13. Az egyházmegyei főhatóság jelentése az „Oltár számolyok újjáalakítása“ című előirányzott 1378 korona mikénti kezelése tárgyában. 14. Az elnökség jelentése a Dzsinitz Péter-féle sir áthelyezése tárgyában. 15. Az elnökség jelentése a Thurszky-féle sirbolt áthelyezése tárgyában. 16. Az elnökség jelentése a Veszelszky Antal-féle sirbolt áthelyezése tárgyában. 17. Az elnökség jelentése a Sztrich-féle sirhelynek áthelyezése iránt. 18. Az elnökség jelentése néh. Hippich Péterné sir emlékének áthelyezése tárgyában. 19. Az elnökség jelentése a Balázs-féle siremlék áthelyezése tárgyában. 20. Az elnökség jelentése a Szabó-féle sirbolt áthelyezése tárgyában. 21. Az elnökség jelentése a Dujmovits Lukics Janya-féle sirbolt elhelyezése tárgyában. 22. Az elnökség jelentése mindkét temető rendezési költségeinek elszámolása tárgyában. 23. Az elnökség bemutatja a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének értesítését a vasuton levő szénalak ingyenes szállításának engedélyezése tárgyában. 24. Az elnökség jelentése a Probojesevits György-féle sirnak áthelyezése tárgyában. 25. Dr. Mayer Nándor ügyész jelentése a Tuna Gusztáv elleni árverési ügyben. 26. A karmelita-rend kérvénye 30,000 kor. kölcsön felvételének engedélyezése iránt. 27. Özv. Járás Andrásné kérvénye párbér elengedése iránt.

Halálozás. Krutschmitt Nándor, Cservenka község érdemekben dus jegyzője tegnap délután meghalt. Temetése ma délután 2 órakor lesz.

Felfüggesztett munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter a folyó évi dec. 24-ére és 31-ére törvény szerint kötelező munkaszünetet kivételesen felfüggesztette arra való tekintettel, hogy egy a karácsonyi ünnepek előnapja, mint Szilveszter újév előnapja, a folyó évben vasárnapra fog esni és ezért nem volna indokolt a kettős ünnepek teljes munkaszünetelése.

Előkészületek a sorozásra.

A honvédelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, melyben utasította a törvényhatóságokat, hogy a jövő évi fősorozásra az összes előmunkálatokat ép úgy teljesítsék, mintha nem volna törvényen kívüli állapot. Nevezetesen készítsék el az ujoncokról szóló táblázatos kimutatást és a sorozóbizottságok megalakítására utasítsák a járási főszolgabírákat. A miniszternek ezen intézkedése természetesen csak arra vonatkozik, hogy a hatóságok annak idején, ha a törvényhozás megszavazza az ujoncjavaslatot, a legrövidebb időn belül megejthessék a sorozást.

Agarászverseny. A bácsmegyei agarász-egylet vasárnap tartotta meg ez idei agarászversenyét Szabadkán. A versenyben összesen 12 agar futott, melyek közül Gayer Péter földbirtokos agara nyerte el az első nagyjertékű díjat, egy tömör ezüst dohányzó készletet. Második lett Mészöly István topolyai járásbíró agara. Este a „Bárány“ szálloda termeiben kedélyes lakoma és táncmulatság volt, melyen mindvégig kitünő hangulat uralkodott.

Gyilkosság. Folyó hó 6-án reggel fél nyolc órakor Ujfutak községben Schmidt István ottani lakos 12 éves fia az utcán találkozott Brankov Szeván 11 éves fiával. A gyermekek játék közben szóváltásba keveredtek, majd ütlegelték egymást, míg végre a kis Brankov előrántott bicskájával oly szerencsétlenül szurta meg kis pájtását, hogy az ajkától nélkül összeesett s rögtön meghalt. Szülei, kik a közelben laktak, már csak megmerevedett holttestére borulhattak. A vizsgálat megejtetett.

Nagy vihar a Tiszán. A Tisza torkolatánál a napokban oly óriási vihar dühöngött, hogy a hajóközlekedést teljesen be kellett szüntetni. Czvetnic zágrabi hajótulajdonos Neptun hajója elmerült és a rajta levő 50 méter faanyag eluszott. A hajón levő embereket megmentették.

A szegedi kamarai titkárság válsága. Perjéssy László az egy évi próba-idő alkalmazása mellett nem vállalta el a titkárságot, amelyre meghívás útján 3 szavazattöbbséggel választotta meg a kamara. Ezzel a kamarai titkári állás válsága abba a mederbe terelődött, amelyben az ügy ellenzéke a tisztség betöltésének kérdését megoldani kívánta. A kamara vezetőségének azon reménye, amelyet a meghívás útján történt választáshoz fűzött, nem teljesülvén, ő maga is az újabb választás megejtése mellett foglalt állást mindjárt a miniszteri leirat megérkezése után, mint ezt lapunk jelezte. Ehhez szükséges volt persze Perjéssy László

furto-furt. Kend tán soh'se volt szerelmes? — Igy pörölt biróné asszonyom a nyitott konyhaajtón keresztül.

Biró uram vállat vont. Látta, hogy ketten vannak egy ellen. Ugy tett, mint az okos ellenfél szokott tenni az erősebb előtt, megretirált. Lassu, komoly léptekkel indult a község házához.

— No osztán lányom, te is verd ki a fejedből azt a haszontalan — folytatta biróné asszonyom. — Ejnye, ejnye no, ki is gondolta volna...

Mariska szó nélkül indult neki az utcának. A hosszú lelki tusa alatt egy gondolat rögződött meg háborgó agyában. Ez a gondolat töltötte be egész lelki világát.

Azt mondta a komiszárius, hogy az baj, nem volt otthon Gyurka hajnali harangszó után se.

Hol volt tehát? Ő tudja, hogy hol volt? Ott volt annál a vöröshaju leánynál, a zsidó Rebekánál. Az csábitgatta, az keritgette mindig hízélgéssel, szép szóval, simogatással a rátarti legényt.

Mariska habozás nélkül befordult a nagy boltajtón Gutti zsidóékhöz. (Az öreg

zsidónak Guttfreund volt a becsületes neve, a nép csinált belőle Gutit könnyebbség okáért.)

A boltban egy hórihorgas, rókaképzű siheder lopta a napot a pudli mellett: Móni, a Gutti segédje.

— Itthon van Rebeka kisasszony? — kérde Mariska.

Móni vigyorgott.

— Hehehe, a Rebeka kisasszony? Minek keresi szép Mariska kisasszony a Rebeka kisasszonyt? Nem jó lesz a Móni?

Bizalmasan meg akarta csippenteni a leány arcát, de kapott egy oldalbatszítást, hogy alig tudott megállani formátlan löcselében.

Mariska berontott a szobába. Ott nyugott az öreg zsidó bekötözött fejjel az ágyon. Megdobbant a lány szíve. Ez a Gyurka műve volna?

— Jó napot adjon Isten. A Rebeka kisasszonyt keresem.

— A Rebekát... Jaj... a Rebekát... nem tudom, hol van a haszontalan... Nincs itt, hogy ápoljon, hogy egy pohár vizet adjon... Agyonütöttek... megöltek... vé-

gem van... Kiraboltak... Koldus vagyok... Nincs senkim, aki egy pohár vizet adjon.

Ott állott a vizes üveg. Mariska adott neki.

Mohón ivott az öreg, aztán tovább lamentált.

— Köszönöm. Jó lány, szép lány... nem úgy, mint a Rébi... Az igaz, hogy csak fogadott lányom... Ajvé... megöltek, kiraboltak.

Mariska megsimogatta az öreg reszkető kezét.

— Gutti bácsi a Gyurka volt?

— Isten az égben! Én nem tudom, a kalapja, a szüre az volt, csak magasabb volt. A Rébi azt mondja, hogy ő volt, látta az ablakon keresztül. Pedig Gyurka jó gyerek volt, mért bántotta hát az öreg Gutti bácsit, mért ütötte fejbe fokossal, mért vette el a pénzt, ajvé — a sok pénzt, a keserves szerzeményét?...

Mariska ment a másik szobába. Rebeka akkor ugrott el az ajtótól, ahol hallgatódzott. Ravasz, kémlelő tekintettel nézett a belépőre. Tejfehértű kis arca körül úgy fonódtak a vörös hajfürtök, mint megannyi kigyó.

lemondása, amit az adott körülmények között most már bizonyosra vett és ami be is következett. Perjéssy Lászlónak a próbaidős állás nem kell, bántja ez őt és ami természetes, már a bizonytalanság eshetőségeinek se teheti ki magát és hagyhatja el eddigi tekintélyes pozícióját. Ennek ad kifejezést Perjéssy László a lemondó levelében, amelyet Szarvady Lajos kamarai elnökhöz juttatott. Jelenlegi állásának, hosszas tanügyi működésének, eddigi közéleti és társadalmi tevékenységének tartozik azzal — írja Perjéssy, — hogy a titkári állást, amit pedig nagy ambícióval törekedett volna betölteni, egy évi próbaidő kikötése mellett ne fogadja el. Meleg hangon mond köszönetet a kamarának megtisztelő bizalmáért s elhatározásának indokát bővebben kifejti. Perjéssynek ez az elhatározása azonban korántsem azt jelenti, hogy ő most már végképen lemond a titkári állásról. Perjéssy László ugyanis, mint biztos forrásból értesülünk, a titkári állásra kiírandó pályázaton számítván arra a bizalomra, amellyel őt előbb a kamara meghívta és megválasztotta, részt fog venni. A kamara lehetőleg sürgősen végezni kívánván a dologgal, a teljes ülést már a jövő hét hétfő délutánjára összehívta, hogy az állás betöltésének módja felett döntsön. Mint értesülünk, olyan terv is vetődött fel, hogy a kamara előléptetés útján oldja meg az állás betöltését. Szabó Gyula, a szegedi kereskedelmi és iparkamara másodtitkára e hó 3-án nyílt memorandumot intézett a kamara elnökségéhez előléptetése érdekében. Ezen memorandumát nyomtatásban az összes kamarai tagoknak megküldötte.

Figyelmeztetés. Listyevits Titusz h. rendőrfőkapitány a villanyvilágítás ügyében a következő hirdetményt bocsájtotta ki: Mint-hogy a villanyvilágítási telep üzeme már a napokban megkezdődik, figyelmeztetem a közönséget, hogy a villanyvilágítási vezetékek, huzalok stb. érintésétől óvakodjék, mert ezekkel való érintkezés életveszélyes, — „halálos”. A szülők gyermekeiket megfelelően oktassák ki, illetve figyelmeztessék, mert gondatlanságukból származó balesetért büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

Agyonvert cselédleány. Ada községben rémes gyilkosság történt a múlt héten, amelynek tettese után erélyesen nyomoz a rendőrség. A gyilkosság áldozata egy 19 éves cselédleány, ki az ottani pékmesternél volt szolgálatban. A pék leánya észrevette, hogy a cseléd, ki máskor korán szokott kelni, a földön fekszik s a kocsis télikabátjával egészen be van takarva. Hogy a cselédet felköltsé, leemelte róla a kabátot. Megriadva tántorodott vissza, mert a szegény

leánynak teljesen ketté volt vágva a feje, kilocsant agyveleje pedig vérözönben uszott. Rögtön jelentést tettek a hatóságnak, amely megindította a nyomozást. Azt sejtjük, hogy a kocsis gyilkolta meg azért, mert szerelmét nem viszonozta.

A régi jó idők. Nem mind volt jó, ami a régi időkben történt; nem helyes, minden régi dolgot nyakra-főre dicsérni, de azért mégis van valami igazuk azoknak, kik a régi jó időkért rajongnak; hogy valamely posztó oly tartós volt, hogy azt az unokák is elviselhették még, nem sok örömet okoz az utódoknak és a szövők és ruhafestők, szabók és szabónők egykor sokkal kevesebbet kerestek és sokkal rosszabbul éltek, mint manapság és nemcsak ők, hanem velük együtt a nép legnagyobb része is. Később az lett a jelszó, hogy az árucikkeknél mind olcsóbbakká kell válniok s ez nem hiba, csakhogy ezzel az áruk mind silányabbakká lesznek, aminek elvégre is van határa; legalább a tisztességes üzletember nem tart igazán rossz árut, amelyért még a legalacsonyabb ár is túl magas. Csak az a kereskedő ad el rossz árut, aki megelégszik azzal, hogy a vevőt egyszer becsaphassa; annak mindegy, ha az áru még mielőtt használatba került volna, szétfoszlik. Óvakodjunk ilyen üzletekben vásárolni. A helybeli állandó kereskedő bizonyára nem merészel ilyen árut eladni; ha nála vásárolunk, úgy biztosak lehetünk, hogy mindenkor a célnak megfelelő árut kapunk, amelynek ára sem túlzott. Azért csak helybeli kereskedőknél vásároljunk és ne küldjük a pénzünket idegenbe!

Színház.

Igazán bámulatos a fővárosi nép a maga erőnyeiben és hibáiban egyaránt! Ép oly könnyen s merném állítani, ugyanolyan kitartással lelkesedik a művészet legmagasabb fokán álló remekéért, mint az ürességtől kongó fércelményekért és a léhaságokkal telített ephemer alkotásokért, melyek nyomtalanul fognak eltűnni a tovarohanó idő foragatában.

Az embernek szinte megáll az esze, ha meggondolja, hogy a vasárnap este bemutatott **Smólen Tóni** Budapesten egy-

folytában több mint 100 előadást ért. Ha az efajta irói izzadmányok 8—10 estén át csábitják az arenába a könnyű irodalmi portékának mulatni vágyó hiveit, akkor ez ellen senkinek sem lesz kifogása; de hogy hónapokon keresztül leszorítsák a műsorról a hasonlíthatatlanul értékesebb darabokat, ez ellen a jó izlés nevében, no meg a művészet érdekében is, határozottan tiltakozni kell. Szegény Lengyel Zoltán, ha tudta volna, dehogy is szülte volna a bécsi burglakáj immár hirhedt alakját!

Ez a kétségtelenül szerencsés ötletből sarjadzott paródia voltaképpen nem más, mint cifra kerete egy csomó lipótvárosi viccek, amelyeknek elpuffantására az eszközökben épen nem válogató szerző tánciskolát, házasságközvetítő intézetet és a nevető idegeket ingerlő koremai jeleneteket visz a színpadra. Természetes, hogy ott, ahol erre mód és alkalom nyílik, nem mulasztja el az olcsó hatást hajhászó hazafias tirádákat és a busmagyaros, sujtásos kifakadásokat sem, amelyek irányában a gyorsan hevülő karzat még mindenütt leröpt a felismerés fülhasogató tapsadóját.

A címszerepben rejő erős komikumot Nagy Imre teljes sikerrel aknáztta ki, fordulatossá és apró finomságokban bővelkedő játékával állandó derűtségben tartva a telt házat. Egy rövidke epizód szerepben hatásosan alakított Horti Sándor is, akiben — ugylát-szik — igen intelligens színészt nyertünk. Az Utassi gyerekek tüzről pattant és szépen lejtett körmagyarját valóságos tapsvihar jutalmazta, de kijutott a tetszésből a többi szereplőknek is, kik tutti-quantum igen dicséretes összjátékot produkáltak.

Hogy azonban a közönség nemcsak képtelenül merész helyzeteken, szemérmert sértő vetkőzési jelenetekben és frivol bohóságokon tud kacagni, annak élénk tanubizonyossága volt az **Aranypatkónak** hétfői premiéreje. Maga a darab nem valami kiváló alkotás, inkább a híg lére eresztett tucat vigjátékok közül való. Sujette rendkívül sovány és meglehetősen elkoptatott. Mindössze arról van benne szó 3 felvonáson keresztül, vajjon három Wollien Egon, a nagy hitbizomány örököse, feleségül veheti-e az esetet forgató szegény és alacsony származású Ramberg Hildát. Ennek a Diderot korabeli kérdésnek az eldöntésére felvonultatja aztán a szerző a családi tanácsot, melynek egyik „elfajzott” tagja: a szürke szobatudós dr. Wollien Farkas végre kísüti a családi krónikából, hogy nincs akadálya a megnehézményezett frigynek, mert hiszen már a család alapítója, a dicső emlékü Willibald is mésalliance-ot kötött egy, a tehénfejésben igen járatos, piros-pozsgás hajadonnal. Hát ez a szegényes és ősi mese roppantul tetszhetik a porosz feudálarisztokrácia előtt még most is hétrét görnyedő német bugrisoknak, de nálunk legfeljebb annak a bizonyítására volt jó, hogy néha még a sokat ócsárolt és széltében kigunyolt professzornak is lehet némi hasznát venni az életben.

Az előadás kissé vontatott volt és nélkülözötte a magasabb köröket jellemző előkelőségnek a tónusát. Amit a színpadon láttunk, az alig 1—2 kivétellel, csupa jobb sorsban levő Ruschke, frakkba és uniformisba bujtattott nyárspolgár volt. Igen jól adta Nagy Imre az egyenruhából kivetkőzött és kis nemesi birtokán gazdálkodó junkert, aki mellett, hogy állandóan száraz a torka, talpig becsületes és jólelkű ember. Az alakításnak

A két leány egy darabig némán nézett farkasszemet. Egyszerre Mariska lehajolt — egy fejjel volt nagyobb — s úgy nézett a szemébe.

— Rebeka, tegnap hajnalban a Gyurka bácsi itt volt magánál.

— Igen, itt volt nálunk, leütötte, kirabolta az apámat.

Mariska karonragadta.

— Hazudsz haszontalan, rosszlelkű — suttogetta az arcába — itt nálad, itt ölelted, csókoltad, ő meg téged, mint azelőtt sokszor... Hát mért nem mondom meg az igazat te céda, te semmi, hiszen felakasztják... Te megmentheted.

Rebeka dacosan vetette fel a fejét, csakugy ugrált a sok vörös kigyó az arca körül.

— Nem vagyok bolond.

— Nem? Tehát csakugyan nálad volt.

— Nem volt.

Mariska eleresztette a leány karját és összekulcsolt kézzel esdve nézett reá.

— Rebeka, az Istenért, felakasztják szegény Gyurkát. Jőjj, menjünk, mentsd meg,

még nem késő. Légy jó, könyörületes, hiszen szereted Gyurkát.

— Nem szeretem, nem megyek, hadd akasszák föl.

Mariska iszonyodva hátrált.

— Hát volna lelked ezt tenni? De nem, velem jössz, elviszlek, vagy pedig a két kezemmel fojtalak meg.

Rárohant a menekülő leányra és torkonragadta.

Rebeka sikoltott, mire berohant a boltból a hórihorgas Móni.

— Gyilkos, rabló — üvöltött torkaszakadtából, nagy vitézül távoltartva magát. A másik szobában az öreg zsidó rémülten ugrott föl az ágyról és bujt a kályha-sutba.

Mariska magához tért, megigazitotta zilált ruháját.

— Számoljon le veled az Isten — szólt átokra emelt kézzel a szepegő Rebekához és otthagya őket.

Siető léptekkel, csaknem futva indult meg a városba vezető országúton...

(Vége köv.)

azonban hátrányára vált, hogy Nagy a szerepből teljesen elsikkasztotta a volt lovassági kapitányt. Megfelelő volt Sik sneidig tábornoka, eléggé elfogadható Viráyninak az előkelőségében blazirt és öntelt főudvarmestere, élethű és egyszerűségében megindító Hatvani jámbor Ruschkeja; Hortit ellenben kissé finyásnak, tulgyöngédnek, majdnem nőiesnek találtuk. Jól megállta helyét Molnár Vilma és kicsiny szerepében Barna Jolán is, akire azonban csak úgy mint Sikre és társaira, ráférne egy kis komolyság, mert az utóvégre mégsem járja, hogy a közreműködők úgyszólván a maguk szórakoztatása kedvéért nyílt színen elnevezzék az egyes jeleneteket. Itt máskor a rendező erélyes közbelépését kérjük.

A könnyű műfajok, a *genre canaille* alacsony és vakablakos üvegházából 5 napi bolyongás után, amelybe már a fejünk is beleszédült, a gyomrunk is megcsömörlött, kedden végre eljutottunk az igazi irodalmi műfaj, a valódi költészet illatozó, szindús virágokkal pompázó verőfényes mezejére. S csodák csodája, az emberek tömegesen se-reglettek a színházba, hogy Dóczy Csók-jának üde költészetében, mesteri verselésének fülbemászó muzsikájában és a magyar nyelv harmonikus zengzetességében gyönyörködjenek.

E nagyfokú érdeklődés láttára igazat kell adnom Timárnak, aki Rákosi Jenő Szerelmek iskolája című darabjának a Nemzeti Színházban nemrég történt felelevenítése alkalmából irt cikkében azt állítja, hogy Bodnár Zsigmond ondulációs (hullám) elmélete szerint a mostanig divott realiztikus irány már letűnőben van, hogy átengedje helyét és a lelkekre gyakorolt hatalmát az újra ébredő romantizmusnak. Mert Dóczy darabja merő regényesség, egy merészröptű költői képzelet szüleménye, nem valóság, hanem álmódott világ, amelyben megtaláljuk a romantikusok eszközeinek és fortélyainak egész leltárát.

Dicséretére válik a társulatnak, hogy ebbe a jóformán szokatlan milieube, ebbe a majdnem idegen légkörbe oly jól belelétek magukat, s hogy néhány, a darab verses technikájából folyó döcögést leszámítva, oly szép összjátékban részesítették a hálás közönséget. A siker legnagyobb része Hortit illeti, ki a fiatal király kedves szerepében az ő színészi egyéniségének mindenben megfelelő alakítást nyújtott. Helyes felfogással és az átlagon jóval felülemelkedő routinnal játszott Sik Rezső is, míg a női szereplők közül főleg Barna Jolán tűnt ki mélyen átértett és szívhöz szóló játékával. Figyelmeztetőül azonban ideiktatjuk azt a jó tanácsot, hogy máskor a dikció tisztaságára nagyobb gondot fordítson. Nagy Imre Sobrinusa több ízben zajos derűtséget keltett.

Végezetül újra felhívjuk a tisztelt szereplőket, hogy a színpadon való konfidens mókázást hagyják abba, mert ez a közönség megengedhetetlen fumigálásával egyenlő. A rendezőt pedig ismételtén nagyobb fegyelmezésre kérjük, nehogy az olyan bántó és zavaró incidens, mint a 3. felvonásbeli függönyleeresztés, máskor is megismétlődjék.

Szerdán Millőckernek általánosan ismert, szép zenéjű operetteje került színre pompás, összevágó előadásban, melynek érdekességét jelentékenyen emelte kedvelt direktorunk fellépte és bravuros játéka. Ha itt egy rövidke visszapillantást vetünk az eddigi másorra s egy kis számvetést tartunk, azonnal szembe tűnik az az uralkodó szerep, melyet az ope-

rette, közönségünk eddigi izlésének megfelelően, a műsor összeállításánál játszik. Az arány 1:2-höz az operette javára. Ha az operettenek ez a határozott tulsulya a mi különös viszonyainkra való tekintettel indokolt volt is, szabad talán reménylenünk, hogy jövőre majd több tér jut a komoly drámanak és az irodalmi színvonalon álló jellem — vagy helyzetvígjátéknak. Ne tartson az igazgató attól, hogy a közönség érdeklődése e változtatás után talán megesappan. A Dóczy Csók-jával elért zsufoolt ház az ellenkezőt bizonyítja s oly komoly jel, a melyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. —n. —i.

Levelzés.

Obecse, 1905. nov. 8.

(Alföldi csatorna. — Felfrissített képviselőtestületi.)

Igen fontos kérdés foglalkoztatja Obecse társadalmát abból az alkalomból, hogy a kormány határozott nyilatkozatot tett arra, mikép a nagy Alföldön át a Duna—Tisza között csatornával fogja összekötni, hogy ezáltal a földmivelésnek új irányt adjon ez új eszközzel, de meg hogy a kereskedelemnek is olesó vízi-utat biztosítson.

Az bizonyos, hogy ez a nagy alföldi csatorna szükséges, csak legfeljebb a felett folyhat a vita, hogy mely irányban szelje át Duna—Tisza között. Szeged a mellett harcol, hogy Budapest—Szeged között vezessen, ámde a közérdek hangosan követeli a hosszabb csatornát és így erős az óhaj, hogy Budapestről Szabadkán át Bácskát is átszelve torkoljon a Tiszába az új vízi-ut.

Obecsenek nagy érdeke fűződik ahhoz, hogy ott legyen a csatorna vége s ezért élénk érdeklődéssel foglalkozik itt mindenki a létesítendő alföldi csatorna iránt.

Elsőnek dr. Balaton Gyula főszolgabíránk hívta föl rá a közfigyelmet. Hirlapilag, majd külön memorandumban mutatta ki, hogy a csatorna akkor felel meg csak feladatának, ha Obecse alatt lép a Tiszába.

Ez a terv komoly tanulmány tárgyát képezi most a miniszteriumban is és érthető kíváncsisággal várják az obecseiek, ha vajjon miként döntenek ott?!

Nagy érdeklődés mellett folyt le a községi képviselőválasztás. A községek belügyeit intéző képviselőtestületnek törvényben megállapított számú tagjai bizonyos időközben változásnak vannak alávetve.

A vagyon után bekerülő érték képviselőket évről-évre állapítja meg a hatóság az adófizetés nagysága szerint, de a választott képviselők számában is három évről három évre változás állhat be a választók bizalmából kifolyólag.

Igy tehát a képviselőtestület, különösen minden harmadik év végén — mert ilyenkor az elüljáró tagjai is a képviselőnek új választás alá kerülnek — felfrissítésnek van alávetve.

Ezt a felfrissítést, a képviselőtestületnek ezt a felújítását Obecse polgársága m. hétfőn vitte véghez, amikor is egyes kerületeiben a községi népképviselők választását ejtette meg.

Ez mindenkor az alkalmas idő és törvényes jog arra, hogy a nép, a közlakosság az ő korábban megválasztott képviselőivel szemben a bizalmának adjon kifejezést: újra megválasztván őket; vagy pedig mellőzve a régieket, újakat küldjön a tanácsasztalhoz, ahol a község ügyét-baját hányják meg és intézik el.

A hétfői választás alkalmával megnyilatkozott népakarat úgy látszik elítélte az eddigi rendszert, mert ime a tiz képviselőből nyolc újat küldött be és csak két régít (dr. Vlahovics és Szücs) hagyott meg továbbra is a képviselői mandátumban.

A másik érdekes tanulság és bizonyosság, amit észrevehetünk a képviselőlet felújításában az, hogy az öt kerület közül négyben tanügyi férfi (pap, tanító) lett beválasztva a képviselők soraiba.

Ez hangosan igazolja azt, hogy a köznép immár tisztában van a kultura jelentőségével, átérzi azt, hogy az élet viharában, a kenyérért való küzdelmes harcban a tudás, a szellemi képzettség az az éles és el nem törő acél fegyver, amellyel magának biztos megélhetést, családjának nyugodt menhelyet, gyermekeinek szebb jövőt küzdhet ki.

Ma már a legutolsó munkás embernek is a kultura bizonyos fokát kell elérnie, ha boldogulni akar a népek nagy versenyében.

Ezért van az, hogy ma már a legszegényebb szülő is gyermekei nevelésére súlyt helyez, mert önmagáról tudja, hogy mily hátrány a tudatlanság.

Ha öntudatos az obecsei népnek eme választása, úgy ez utmutatás akar lenni a jövő képviselőletnek arra, hogy Obecse a kultura követelményeinek is hozza meg a kellő áldozatokat.

Ma már elértük, hogy nincs pótadónk, ma már sok eddig heverő kincse a községnek bőven kamatozóvá lett téve, ma már anyagi ügyeink rendes kerékvágásba jutottak (és ezt érdemül kell betudnunk az eddigieknek), most tehát oda kell törekednie a jövőnek, hogy a fokozatos fejlődés alapjait erősítse, a népjólét biztosítékait erősítse és városunk vonzerejét, mintaszerűségét készítse elő.

A község az ő polgárainak a közegészséget, a vagyonbiztonságot, a közbékét és mindenekfölött a népnevelést van hivatva adni és biztosítani. A mostani választási eredmény a nevelés fejlesztését, kiegészítését sürgeti.

Hát van is ott tenni való! A népiskolának az újabb pedagógiai vívmányok kihasználásával való kiegészítése mellett rendbe kell hozni az ismétlő oktatást, mert amiként az iparosoknak meg van az ő szakiskolájuk, úgy kell hogy a földmives és munkás emberek gyermekeinek is jusson olyan iskola, ahol a gyerekkorban tanultakat meg egyrésztől nem engedik feledésbe menni, másrésztől ellátják olyan gyakorlati ismerettel, aminek saját pályáján hasznát veszi.

Azután ugyanigy meg kell hogy teremessék a kereskedők részére a kereskedelmi alsófoku iskola és végre kell hogy már végleges és megfelelő hajlékot nyerjen a polgári iskola is.

A nép szava révén megnyilatkozott utmutatást kell hogy megértsék és tiszteljék a többi képviselők is, úgy hamarosan rendezve lesz az is, amiről bizony a nagy anyagi rendezés során sokszor megfellekedtek, vagy a jobb időkre tölték a megvalósítását.

Most pedig amikor üdvözöljük az ujonnan beválasztott városatyákat, mint népképviselőket, kívánjuk, hogy a mindannyiuk lelkében bizsergő szülőföld szeretet sugalta törekvés egyetértő összhangban nyilatkozzék meg városunk tovább fejlesztése érdekében, úgy Obecse azzá lesz, aminek mindannyian szeretnők tudni! . . .

Közgazdaság.**Széna, szalma, takarmány.**

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és csekély kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.00—2.75, muhar 3.20, alomszalma 1.70, zsupszalma 1.90, szecska 2.20 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaművek: zab 7.10—7.45, tengeri 8.35, rozs 6.70, árpa 7.00 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

H. G. Ujvidék. Értesítéseit köszönettel vettük. Keressen fel gyakrabban bennünket. Van ott anyag bőven.

K. I. Hasztalan perelné a kincstárt. Egy kis türelemre van szükség. Talán.

P. A. A községi és körjegyzők felemelt fizetési pótlékának az 1905. évre való megállapítása tárgyalás alatt van a belügyminiszteriumban. Első sorban be kell várni a tárgyalás eredményét és csak azután jön a kérdések-kérdése, hogy lesz-e rá fedezet ebben az adó nem fizető ex-lexes világban.

V. M. Fenti válaszuk Önnek is szól. A fizetési pótlékokat az 1905. évre is okvetlen meg fogják állapítani, de hogy mikor lesz kiutalványozva, azt előre azt hisszük senki sem tudná megmondani.

L. S. Levél ment. Alkalmadtán, ha Zomborba jön, keresse fel szerkesztőségünket. Az előfizetési díjat megkaptuk. Üdv.

HIRDETÉSEK.

4090. szám.

1905.

Hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. földművelésügyi miniszter urnak folyó évi 77704., 78551., 78762. és 79369. számú magas felhatalmazó intézkedései folytán az alábbiakban felsorolt **halászati jogok** az 1906. évi január hó 1-étől 1911. évi december hó 31-ig terjedő egymásutáni 6 (hat) évre az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1905. évi november hó 22-én délelőtti 10 órakor** megtartandó írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen bérbeadni fognak.

1. Nagybaracska község határában fekvő régi Dunamederben a halászati és nádvágási jog. Kikiáltási évi hasznóbér 556 kor.

2. Bezdán község határában s. p. A) csoport: A Kopolyafok, Rekettyésfok, Darázsifok, Öregduna, Kalandósiduna, Lacifok, Tó, Dunafolyam, Baracskaiduna, Sebesfoknak a baracscai Dunába torkoló vagyis a zombor-kisköszegi műút jobb oldalán fekvő része és a Schusztarbara nevű vizeken. Kikiáltási évi hasznóbér 1412 kor.

B) csoport: A Sikviz, Barkásfok, Kenderáztató, Gálfok, Feketeviz, Sebesfoknak a Ferenc-csatornába torkoló vagyis a zombor-kisköszegi műút baloldalán fekvő része, Vajásfok, Keresztfok nevű vizeken. Kikiáltási évi hasznóbér 1412 kor.

3. Apatin község határában fekvő Dunafolyam, vizereken és mocsarakon. Kikiáltási évi hasznóbér 4940 kor.

4. A dunabökényi határban gyakorolható kincstári halászati jog, melynek évi hasznóbére jelenleg 7165 korona, továbbá az újpalánkai 2037., 2038., 2039. kat. helyrajzi számú ingatlanokon gyakorolható kincstári halászati jog, melynek évi tiszta jövedelme 880 koronát képvisel mint egy bértárgy. Kikiáltási évi hasznóbér 8045 kor.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatal; továbbá az apatini, bezdáni, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órákban megtudhatók.

Apatinban, 1905. november 4-én.

M. kir. erdőhivatal.

2532. szám.

1905.

Pályázati hirdetmény.

Bácsfeketehegy községben lemondás folytán egy gyalogrendőri állás üresedett meg. Az állás évi 600 korona javadalmazással jár, mely havi utólagos részletekben fizetetik ki. A ruházatot a megválasztandó sajátjából köteles beszerezni, míg a felszerelést a község adja. Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi november hó 25. napjának déli 12 órájáig** alulírott község jegyzői irodájához — az előjáróságra címezve — adják be. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Bácsfeketehegy, 1905. november 6.

2—1

Előjárók.**KI AKAR LENNI?**

egyéves önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerzhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már 18 év alatt volt, elkésett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója DEBRECEN.

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

!! Házaladás !!

Bajai-utca 6. számú és a Radisics-utcai 25. számú házak **szabadkézből** eladók. Bővebb értesítést **MAJOR JÓZSEF** p. ü. segédtitkár ad.

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobbat!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőteleptulajdonosok. *—10

Telep: Alsó-Szegesd. Központi iroda: Felső-Szegesd.

Somogy megye.

Ritka alkalmi vétel!**Villanyos csillár kiállítás.****A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.****VILLANYVILÁGITÁSI BEVEZETÉSEK****a legmesszebbmenő szavatolás mellett.****Petroleum és gázlámpák****villanyra átalakíttatnak****Teltsch Gáspár****optikai és elektrotechnikai műintézetében****ZOMBORBAN** 50—27**Bámulatos olesón!**

Bámulatos olesón!

Bámulatos olesón!

Elismert jó minőségek.

Sok pénzt

megtakarítanak

azon igen tisztelt vevők, kik
bevásárlásaikat

Beck Gábor Géza

női és férfi divatruházában, a „Gólyához”,
Zombor, főutca, az újtemplom mellett,
az ujonnan nagyobbított és a mai kor igényeinek
teljesen megfelelően berendezett üzletében fedezik.

Kivételes áron:

Őszi és téli

Divatkelmék 24 krtól felj.

Bluzselyem 99 krtól felj.

Mosó és flanell 14 krtól f.

Bluz és pongyola

Vászon és Schifon

Esőernyők és fűzők

Paplan

Ágy- és asztalterítők

Női és férfi kész fehérnemű

Nyakkendők

Alsószoknyák, kötények

Fej- és zsebkendők

Női, férfi, gyermekharisnyák

Szalag és bőrövek 49 kr. f.

Ezen rendkívüli olcsó el-
árusításra felhívja a cég a n. é.
vásárló közönség figyelmét.

Mintagyűjtemények nagy választékban,
kivánatra ingyen és bérmentve. *—2

Rendkívül előnyösvétel.

HIRDETÉSEK

FELVÉTETNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

„FORTUNA”

VÁSAROLJON

SZERENCSE-

OSZTÁLYSORSJEGYET

HERCZOG TESTVÉREK.

BANKHÁZÁBAN

Z O M B O R.

Egy egész 12 korona, egy fél 6 korona, egy
negyed 3 korona, egy nyolcad 1-50 korona.

6—2

Uj műkertészet.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni,
hogy Zomborban a Sztojkovits-féle majorban, közvetlen a vasut
mellett, az Export-gőzmalommal szemben

műkertészetet

nyitottunk.

Elfogadunk: **kertek diszítését, szőlőültetést, oltást
és bujtatást, komlóültetést.**

Termelünk: mindennemű **virágokat**, legkivált **rózsát**,
különféle **gyümölcsfákat** a faj jótállása mellett. Mindennemű
csokrokat és **koszorúkat** úgy élő, mint művirágokból ké-
szítésre elvállalunk.

Megrendeléseket lehet eszközölni a Sztojkovits-féle majorban,
vagy Árok-utca 3. sz. a. Bánát külváros.

A n. é. közönség pártfogását kérve maradunk

tisztelettel

Radisits Bozsidár és Társa

mű- és élővirág kertészete Zomborban.

10—10

Olcsóbb mint bárhol! — Pontos kiszolgálás!

VILLANYOS LÁMPÁK!

Ajánljuk dús raktárunkat modern stíli **villanyos lámpákban**, bámulatos olcsó áron, **teljesen szerelve és a vezetékhez kapcsolva!**

A grammophon társaság (író angyal védjegy) képviselőt megnyertük Zombor és környéke részére; raktáron tartunk nagy választékban kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOKAT** és **LEMEZEKET.**

A triesti **LINOLEUM** (parafa szőnyeg) óriási raktárát is a n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk.

Fehérneműek, izléses nyakkendők, csipkék, szalagok, karlsbadi porcellán serviceok, **BERNDORFI ALPACCA** és **ALPACCA** ezüst.

Chinaezüst és bronz dísz tárgyak olcsó árakon.

A n. é. közönség szives látogatását kéri

20-15

Goldfáhn Sándor és Fia,

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Eszernyők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök, játékok, tajtékpipák. — Szolid elvek.

ÚJ ZÁLOGHÁZ

ZOMBORBAN.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy folyó évi november hó 15-ével a gör. kel. szerb templom mellett az **EIBL-féle házban**

ÚJ ZÁLOGHÁZAT

nyitunk, melyben mindennemű **arany, ezüst, értékpapír és ruhaneműekre** és más értéktárgyakra **előnyös kamatszámítás mellett** kölcsönt adunk és konvertálunk már zálogban lévő tárgyakat.

Az összes zálogtárgyak becsüese az intézetben található.

Zomborban, 1905. november hó.

3-1

Tisztelettel

Sztojkovits Nenád és Társa.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.